

Wędrowiec Świętokrzyski

Miesięcznik Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach • nr 59 • lipiec 2011 • czasopismo bezpłatne

Temat miesiąca

Tam do kata!

Rada Unii Europejskiej

Polska prezydencja

ePUAP

Załatw sprawę przez Internet

W numerze

Czerwcowy przegląd wydarzeń	3
Temat miesiąca	4
Polska prezydencja	6
Wieści z urzędu	7
„Zdrowa Gmina” na półmetku	8
Partnerski projekt	8
Załatw sprawę przez Internet	9
Miasteczka ruchu drogowego	9
Ludzie naszego regionu	10
Poznaj świętokrzyskie zakątki	10
Warto posłuchać	11
Co? Gdzie? Kiedy?	12
Przepisy kulinarne	12

Fotofelieton

Krajobraz po rajdzie.

Konkurs dla czytelników

Rozwiązanie konkursu z poprzedniego numeru:

W petersburskiej bibliotece odnaleziono słynne Kazania Świętokrzyskie.

Aleksander Brückner odkrył ów cenny zabytek polskiego średniowiecznego piśmiennictwa w 1890 roku w Cesaarskiej Bibliotece Publicznej w Petersburgu. W oprawie kodeksu, który trafił tam jako część zbiorów Uniwersytetu Warszawskiego, skonfiskowa-

nych po powstaniu listopadowym, znalazł 18 podłużnych pasków pergaminu, służących do jej wzmocnienia. Po złożeniu okazały się zawierać cały tekst jednego i fragmenty pięciu kazań.

Pochodzący z I połowy XV wieku łaciński kodeks znajdował się pierwotnie w bibliotece benedyktyńskiego klasztoru na Łysej Górze (aż do kasaty opactwa w 1819 r.). Rękopisu polskich kazań, nazwanych później świętokrzyskimi, użyto do oprawy księgi, jako zagiętek pod sznurami (była to popularna wówczas metoda konserwacji, gdyż pergamin jako materiał kosztowny był oszczędzany i wtórnie wykorzystywany - używano więc niepotrzebnych już tekstów, by chronić egzemplarze cenniejsze).

Analiza paleograficzna oraz literacka kazań nie przyniosła jednoznacznej odpowiedzi co do czasu powstania dzieła. Większość badaczy zakłada, że zachowany tekst pochodzi z połowy XIV wieku, ale jest jedynie odpisem starszego oryginału, którego powstanie datuje się na koniec XIII lub początek XIV wieku. Podobnie nie udało się ustalić autorów (być może byli to miechowscy lub leżajscy bożogrobcy, albo też świętokrzyscy benedyktyni). Prawdopodobnie teksty powstały na terenie Małopolski.

Na ocalonych pergaminowych paskach zachowały się pisane prozą polskie kazania, starannie skomponowane i przeznaczone

- według powszechnej opinii badaczy - dla odbiorcy wykształconego. Są to kazania na dzień św. Katarzyny (całość tekstu), św. Michała (koniec tekstu), św. Mikołaja (początek), na wigilię Bożego Narodzenia (koniec), na Trzech Króli (początek i koniec) oraz na święto Matki Boskiej Gromnicznej (początek). Wydobyty z dawnej oprawy bezcenny rękopis przechowywany jest w Bibliotece Narodowej w Warszawie.

Nagrodę w naszym konkursie otrzymuje Mirosław Nogacki. Gratulujemy! (prosimy o kontakt z redakcją).

Nasze kolejne pytanie:

W ścianę jednej z kieleckich budowli wmurowana jest tablica z wrytymi m.in. jednostkami miar, wag i literami alfabetu, cenny zabytek epoki Oświecenia. Gdzie się znajduje?

Na odpowiedzi czekamy do 29 lipca 2011 r. pod numerem telefonu 41 342 12 44 lub adresem poczty elektronicznej agata.wojda@kielce.uw.gov.pl (prosimy o podanie imienia i nazwiska oraz telefonu kontaktowego).

Wśród czytelników, którzy udzielą prawidłowych odpowiedzi, rozlosujemy nagrody.

Wydawca:

Świętokrzyski Urząd Wojewódzki w Kielcach
Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce
www.kielce.uw.gov.pl
tel. 041 344 29 56, fax 041 344 48 32
e-mail: wojewoda@kielce.uw.gov.pl

Miesięcznik redaguje Biuro Prasowe Wojewody
tel. 041 342 12 44

(Agata Wojda – rzecznik prasowy wojewody)
e-mail: agata.wojda@kielce.uw.gov.pl

Skład i łamanie: Color Press Wydawnictwo
www.colorpress.com.pl

Czerwcowy przegląd wydarzeń

•••

Coroczne uroczystości upamiętniające walki Świętokrzyskich Zgrupowań Partyzanckich Armii Krajowej „Ponurego” i „Nurta” odbyły się na Wykusie i w Wąchocku. W obchodach wzięła udział wicewojewoda Beata Oczkiewicz. Główne uroczystości

rozpoczęła polowa msza święta w intencji majora „Nurta” i jego żołnierzy, którą odprawił ks. infułat Józef Wójcik. Po nabożeństwie specjalne ślubowanie złożyli studenci Wyższej Szkoły Handlowej w Kielcach, odznaczono również, medalami Pro Memoria, osoby zaangażowane w upamiętnianie tradycji niepodległościowych. Na Wykusie odczytano apel poległych, złożono kwiaty przy kapliczce oraz zorganizowano harcerskie ognisko.

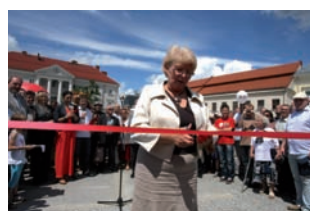
•••

W otwarciu VIII Międzynarodowej Wystawy Ratownictwa i Techniki Przeciwpożarowej „Edura” w Targach Kielce wzięła udział wicewojewoda. W trakcie imprezy zaprezentowano m.in. pojazdy pożarniczo-gaśnicze, pojazdy

specjalne, uzbrojenie osobiste strażaka, sprzęt i techniczne urządzenia do zabezpieczeń przeciwpożarowych, środki gaśnicze, sprzęt ratowniczy oraz środki łączności. W tym roku do prawdziwych hitów wystawy należał „Proteus”. Ten nowoczesny, zintegrowany system został przeznaczony do działań antyterrorystycznych i antykrzysowych. Podczas targów przedstawiono również najnowszy model centrali alarmowej z możliwością wbudowania radiotelefonu.

•••

Kielecki Rynek został oficjalnie oddany do użytku. Wstęgę, wraz z prezydentem miasta, uroczystie przecięła wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba. Celem strategicznym projektu rewitalizacji całego śródmieścia, który obejmuje kilka etapów,

jest zachowanie i wzmocnienie roli Kielc jako ośrodka metropolitalnego. Przebudowa Rynku ma służyć podniesieniu atrakcyjności przestrzennej i funkcjonalnej, a w konsekwencji także społeczno-gospodarczej zabytkowego śródmieścia miasta. Realizacja inwestycji trwała od wiosny ubiegłego roku i objęła rewitalizację płyty Rynku oraz okolicznych ulic - Małej i Dużej (od Rynku do ulicy Sienkiewicza) oraz Warszawskiej (do ulicy Orlej). W granitowej posadzce placu zainstalowano m.in. wodotryski oraz oświetlenie, a kamiennym murkiem zaznaczono zarys fundamentów dawnego historycznego ratusza. Modernizacja została wykonana w ramach projektu „Rewitalizacja Zabytkowego Śródmieścia Kielc Etap I - Przebudowa płyty Rynku i okolicznych ulic”, dofinansowanego w ramach Regionalnego Programu Ope-

racyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-13.

•••

Z dziećmi z Hiszpanii i Turcji składającymi wizytę w naszym regionie w ramach programu Comenius spotkała się wicewojewoda Beata Oczkiewicz. Grupa zagranicznych gości wraz z ich gospodarzami: dziećmi i nauczycielami ze Szkoły Podstawowej w Kowali zwiedziła budynek Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego. Punktem kulminacyjnym spaceru było spotkanie w sali konferencyjnej w „okrągłaku”, podczas którego wicewojewoda opowiadała dzieciom o pracy w urzędzie oraz zachwalała najpiękniejsze zakątki województwa świętokrzyskiego. Opiekunowie grupy otrzymali w prezencie pamiątkowe albumy promujące region.

•••

Tomasz Nosiński okazał się najpopularniejszym aktorem mijającego sezonu w Teatrze im. Stefana Żeromskiego w Kielcach. Specjalną nagrodę, podczas gali finałowej XIX plebiscytu o „Dziką Różę” wręczyła wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba. Najlepszy aktor zwyciężył ilością 241 oddanych głosów, na laureata drugiego miejsca - Dawida Żłobińskiego - zagłosowały 233 osoby, a trzeci Mirosław Bieliński otrzymał 196 głosów. Zwycięzca otrzymał od wojewody gustowne lustro, aby nigdy nie być zmuszonym do przebywania w samotności oraz symboliczny listek figowy. W trakcie plebiscytu publiczność wybrała także najlepszy spektakl, którym okazał się „Hamlet” w reżyserii Radosława Rychlika. Sztuka otrzymała 407 głosów. Na drugim miejscu znalazło się „Milczenie” z 284 głosami, a trzecie miejsce zajął spektakl „Sługa dwóch panów”, na który zagłosowało 198 osób.

•••

XI edycja konkursu „Nasze kulinarne dziedzictwo” oraz uroczystości związane z „Dniem Chleba” odbyły się w skansenie w Tokarni. W obu imprezach uczestniczyła wicewojewoda Beata Oczkiewicz. Do konkursu zgłoszono 45 potraw. Jury, po degustacjach, przyznało 11 nagród i 7 wyróżnień. Nominację do „Perły 2011”, ogólnopolskiego konkursu kulinarnego, otrzymała mięta pińczowska firmy Natur Vit. Specjał swój niezwykle aromatyczny zawdzięcza tradycyjnemu, ręcznemu zbieraniu oraz specjalnemu sortowaniu. Jury doceniło także piotrowskie obwarzanki, od 100 lat wytwarzane tą samą metodą. W Muzeum Wsi Kieleckiej w Tokarni odbyło się także Święto Chleba. Swoje produkty prezentowali piekarze i cukiernicy z całego regionu, można było również zobaczyć jak wypala się tradycyjne podpłomyki.

Temat miesiąca

Tam do kata!

Tam do kata! Dam dukata, jeśli nie był to kot kata z czarownicą w środku.

„Tytus, Romek i A'Tomek”, księga XI.

Za mniejsze występki albo w klatkę na kilka dni dla publicznego pośmiewiska wsadzać, albo beczkę o jednym dnie z dziurą na głowę wyrobioną włożyć w wieńcu słomianym około ratusza podczas targu kilka razy oprowadzić i z miasta wypędzić... jeżeli publiczna niecnota będzie i o powtarzane wiele razy wszeteczeństwo przeświadczona, u pręgierza osmagawszy na wygnanie skazać - to z pewnością nie lada atrakcja, gdy do akcji wkraczał kat!

Dla znudzonej powolnym i nudnym tempem życia osiemnastowiecznej kieleckiej gawiedzi, która w znakomitej większości żyła od niedzieli do niedzieli, a, jak pisze Jan Pazdur, dni powszednie dzieliła na targowe wtorki oraz leśne środy i piątki, wykonanie wyroku było błogim oderwaniem się od szarej rzeczywistości. Tak więc przy takiej przewidywalności codziennego życia każda bójka, awantura czy skandal obyczajowy wraz z ich karnymi konsekwencjami wprowadzały gmin w nastrój rubaszny i radosny. Wszak to zawsze co innego od zbierania gałęzi w lesie czy targowej wymianie inwentarza. Z pomocą przychodził przede wszystkim obowiązujący kodeks karny. To postanowienia sędziów dostarczały miejscowym najczęściej zabawy, a kary najczęściej wykonywane były publicznie na Rynku. Wspomniany w pierwszych zdaniach pręgierz istniał w Kielcach naprawdę, ale jak wyglądał, można się tylko domyślać. Konstrukcja nie była zbyt fantazyjna. Podstawą był, stylizowany na antyczną kolumnę, wbity w ziemię pał, do którego przytwierdzano metalowe pierścienie, którymi unieruchamiano skazanych. Współczesna rekonstrukcja to efekt badań Artura Hajdorowicza, dyrektora Biura Planowania Przestrzennego w kieleckim magistracie. - Jak wyglądał kielecki pręgierz? Z pewnością, jak wszystkie inne, miał kształt kolumny. Jednak zanim go zaprojektuję, będę musiał przestudiować wygląd innych zachowanych w Polsce pręgierzy – mówi architekt.

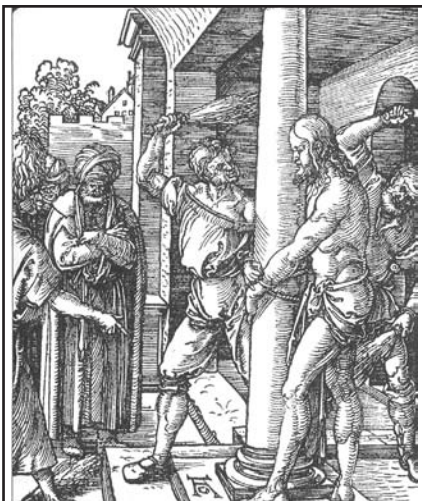
Jednak najbarwniejszą postacią, która kojarzyła się z pręgierzem i tym samym dostarczała tłuszczy prymitywnej rozrywki był kat. Jak przekazuje w „Dziejach Kielc” Jan Pazdur, gdy w 1598 roku do Kielc przyjechał na wizytację kardynał Radziwiłł, zastał kościół opuszczony, organy zepsute, konfesjonały zniszczone, dach zaciekający i wiele złych nawyków ludności, zwłaszcza kobiet, które w grzesznych intencjach wałęsały się po karczmach. Wtedy to właśnie energicznie zabrał się do pracy – kazał wypędzić z miasta wszystkich, którzy parali się pracą nieuczciwą, grzeszników chłostać, wprowadził przymus chodzenia do kościoła i modlenia się trzy razy dziennie. Kto miał trudności z zachowaniem tak poję-

tej pobożności, oddawany był w ręce starosty, który miał przemówić do nich zrozumialej niż kaznodzieje. Wtedy właśnie osiadł w Kielcach kat Wawrzyniec.

Kat to miejski urzędnik, który odpowiadał z właściwe wykonanie kary orzeczonej przez sąd oraz za torturowanie podejrzanych podczas przesłuchań. O ile pierwszy z tych obowiązków stawiał jeszcze kata w miarę jasnym świetle, to już samo znęcanie się nad skazanymi było powszechnie uznane zajęciem pogardzanym. I taką właśnie łatkę przypięto od średniowiecza katom. A nazywano ich różnie – mistrz małodobry, mistrz świętej sprawiedliwości czy ścinacz. Tym mało popularnym fachem mogli jednak parzyć się tylko nieliczni. Jak zatem wyglądał angaż? Takie oto, pisane w drugiej połowie XVIII wieku, podanie o pracę mistrza Wincentego Dąbrowskiego do krakowskich rajców, przytacza w swojej książce pt. „Krwawa profesja” wrocławski historyk, Szymon

Wrzesiński: Dopraszając się łaskawych względów w tej okoliczności. Wiadomy mój dowód w mieście tutejszym egzekucji, na co mam urzędowe zaświadczenie, rodem jestem tutejszy, rodzic mój był mieszczaninem Krakowa. Że w tych czasach mistrz słaby i wcale sił nie ma do egzekucji, więc ja w takowej okoliczności polecam się łaskawym względem Panów Dobrodziei. I gdy już taka oferta przypadła miastu do gustu, dochodziło do żmudnych negocjacji związanych z wynagrodzeniem i przywilejami kata. A tu zasady wcale nie różniły się od współczesnych – im bardziej doświadczony egzekutor, tym

większe wymagania. Najważniejszym składnikiem katowskiego apanażu był stały, tygodniowy dochód – o tyle istotny, bowiem liczba skazańców nie zawsze musiała być wielka, a bywało i tak, że i cały miesiąc kat był bezrobotny, nie licząc chłostania czy zamykania w klatce. Dlatego oprócz tego, kaci często domagali się licznych przywilejów, zresztą prawie zawsze chętnie im przyznawanych. Oprócz domu, przy-

Pręgierz na kieleckim rynku.

znawano katom również inne dobra, np. łąkę do wypasu konia, roczną kwotę na zakup drewna i powrozów, świece, a nawet alkohol. Dodatkowo mistrzowie sprawiedliwości dbali o to, by w ich kontrakcie nie zabrakło ustępu, który pozwalałby mu wykonywać egzekucje w innych miastach. Takie „fuchy” przynosiły nie lada korzyści materialne, ale i „marketingowe”. Odwrotnie niż w filmowych przekazach, gdzie kaci praktycznie zawsze pokazywani są w czerwonych kapturach z otworami na oczy i usta, ówczesni egzekutorzy wcale ich nie zakładali, a już na pewno podczas egzekucji. Po pierwsze oprawca musiał dokładnie widzieć swoją ofiarę, bowiem nieprecyzyjne zadanie ciosu, np. mieczem, mogłoby skutkować nieudaną egzekucją, a w związku z tym wielkim pośmiewiskiem, a często i utratą pracy. A po drugie rozpoznawalność twarzy kata była jego karta przetargową w załatwianiu posady w innym mieście za lepsze wynagrodzenie.

Wbrew powszechnym opiniom, profesja ta do łatwych nie należała, a na pomyślnie publiczne wykonanie kary składały się wiedza i umiejętności. Jak pisze wspomniany już Szymon Wrzesiński, (...) rola oprawcy często wymuszała tworzenie swoistego rodzaju widowiska. Krwawy teatr kreował mistrza na symbol karzącej dłoni sprawiedliwości – działającej w imieniu Boga, władców, praw miejskich oraz sędziów – a zatem głównego aktora niezwykle spektaklu. Jakież zatem repertuar tortur i kar miał umieć kat? Począwszy od obnażania, podwieszania czy miażdżenia,

przez rozciąganie, nakłuwanie przypalanie, wieszanie, ścinanie, chłostanie, a na ćwiartowaniu i spalaniu kończąc. Doprawdy zimną krew musiała w żyłach takiego egzekutora płynąć! Ale brutalne wyroki miały na uwadze dobro społeczne i pełniły rolę moralizatorską. W założeniu, każdy, kto obejrzał taką egzekucję, miał się zastanowić kilka razy nad słusznością niezgodnego z prawem postępku. Jednak społeczeństwo bardzo często wszelką winę za tak wymyślane egzekucje błędnie obarczyło kata. On tylko wykonywał wyroki sędziów. Stąd zapewne wzięła się powszechna niechęć do obcowania z egzekutorami. Oprócz tego kat często wywodził się ze środowiska przestępczego lub był więźniem, któremu darowano życie w zamian za wykonywanie wyroków na sobie podobnych. Jak pisze Hanna Zaremska w książce pt. „Niegodne rzemiosło” (...) nie miał kat prawa wstępu do korporacji zależnych od świeckich władz miejskich (...) co więcej – korporacje kupieckie, cechy czy w końcu rada miejska i ława zabraniały swym członkom wszelkich kontaktów z przedstawicielami krwawego rzemiosła. W statucie rzeźników na przykład można przeczytać między innymi, że żaden brat nie ma z katem ani z butlem kart, ani kostek, ani warcab grać, ani naspół we grze trzymać pod winą kamienia wosku.

Zatem niełatwe miał życie kat. I chociaż były w Polsce miejsca, gdzie katów szanowano, to powszechnie budzili oni strach i odrazę. I na koniec warto może przywołać słowa wybitnego polskiego renesansowego reformatora, Andrzeja Frycza Modrzewskiego: Jeśli zbrodniarze nie mają być bezkarni, musi być kat z urzędu ustanowiony. Takie przekonanie głosił w swym sztandarowym dziele „O naprawie Rzeczypospolitej”, będąc przekonany, że tylko rygorystyczna kara może powstrzymać złoczyńców od czynów niegodnych. Jednak czasy się zmieniają, ale warto mieć w pamięci tysiące szubienic, stosów czy pręgierzy, zwłaszcza przy okazji raz po raz odgrzewanej dyskusji o karze śmierci. Tak łatwo przecież przekroczyć tę cienką linię z napisem „barbarzyństwo”.

Peter Bruegel Starszy „Justitia” (1559)

Polska prezydencja

Przez najbliższe pół roku Polska będzie przewodniczyć Unii Europejskiej. Specjalne uroczystości inauguracyjne w regionie świętokrzyskim prezydencję Polski w Radzie Unii Europejskiej zorganizowała wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba.

1 lipca 2011 roku to historyczna data w dziejach naszego kraju. Po półrocznym przewodnictwie Węgier, Polska przejmuje prezydencję w Radzie UE. - *Od dziś przed Polską stoi jedno z najważniejszych wyzwań. Z jednej strony powód do ogromnej dumy i satysfakcji, z drugiej zaś strony to troska o sytuację w największym związku gospodarczym na świecie, jakim jest Unia Europejska. Mam nadzieję, że zrobimy wszystko, żebyśmy rozwiązali*

lub rozpoczęli rozwiązywanie tych najważniejszych problemów - powiedziała wojewoda. W trakcie uroczystości przed Świętokrzyskim Urzędem Wojewódzkim wspólnie zaśpiewano hymn UE - „Ode do radości” oraz wypuszczono 184 balony symbolizujące liczbę dni, w których Polska przewodniczyć będzie pracom Rady UE. W inauguracji uczestniczyli także: wicewojewoda Beata Oczkiewicz, wicemarszałek województwa Grzegorz Świercz, starosta Zdzisław Wrzałka oraz prezydent Kielc Wojciech Lubawski.

Prezydencja to okres, w którym dane państwo członkowskie UE przewodniczy posiedzeniom Rady Unii Europejskiej oraz reprezentuje Radę na arenie międzynarodowej. System ten, został zapoczątkowany już w strukturach Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej, kontynuowany był także po ogłoszeniu powstania Unii Europejskiej w 1993 i utrzymał się po uzyskaniu przez UE podmiotowości prawnej w 2009 roku. Prezydencja jest pełniona przez pół roku, rotacyjnie przez wszystkich członków Unii Europejskiej w ustalonej wcześniej kolejności.

Celami najbliższych sześciu miesięcy będzie dążenie do pogłębienia integracji unijnego rynku, co zaowocuje większym tempem wzrostu gospodarczego. Będą to także starania o dalsze rozszerzenie Unii i zacieśnioną współpracę z sąsiadami, co zagwarantuje większą stabilność tego regionu świata, tak na południu jak i na wschodzie. Inny cel to wzmacnianie energetycznego,

żywnościowego i militarnego bezpieczeństwa Europy. W trakcie polskiej prezydencji rozpoczyna się też bardzo ważna dyskusja o nowym budżecie dla Unii Europejskiej na lata 2014-2020.

W Sejmie informację na temat priorytetów polskiej prezydencji przedstawił premier Donald Tusk, który zapowiedział, że rząd będzie chciał nie tylko utrzymać, ale także podwyższyć status Polski, jako państwa odpowiedzialnego i wysoko ocenianego. - *Od prezydencji oczekuje się zdolności współkreowania przywództwa politycznego, które nie polega na podejmowaniu rutynowych decyzji, ale może wspomóc UE jako całość. Jest rzeczą niezwykle ważną, abyśmy w czasie prezydencji utrzymali i podwyższyli status Polski, jako państwa bardzo cenionego w debatach wewnątrz UE oraz jako państwa, które wykazuje się wysokim poziomem odpowiedzialności za politykę zagraniczną UE* - podkreślił premier.

Szef rządu zaznaczył, że Polska wypracowała sobie markę państwa, które może stać się nowym silnikiem Unii Europejskiej. Według Donalda Tuska Polska od początku kryzysu konsekwentnie przeciwstawia się odrodzeniu etatyzmu i nacjonalizmu, który widoczny jest w działaniach i deklaracjach niektórych polityków i państw członkowskich UE. Premier zwrócił także uwagę, że ważne jest, aby podczas polskiej prezydencji pojawiały się dobre inicjatywy polityczne. - *Polska jest dzisiaj traktowana jako jeden z liderów, niestety nielicznych w UE, który stara się forsować w wielu sprawach ogólnoeuropejski punkt widzenia. Mamy bardzo poważny interes w tym, aby polska prezydencja zapisała się w pamięci Europejczyków np. poprzez sfinalizowanie niektórych długotrwałych procesów. Niewykluczone, że w czasie naszej*

prezydencji możemy uzyskać finał, jeśli chodzi o negocjacje z Chorwacją, co oznaczałoby, że za polskiej prezydencji podpiszemy traktat akcesyjny z tym krajem - mówił premier.

Polska będzie przewodniczyć pracom Rady Unii Europejskiej do końca roku, 1 stycznia 2012 roku przewodnictwo obejmie Dania.

Wieści z urzędu

Nowoczesne laboratorium na kółkach

Wszechstronne pomiary hałasu będą głównym zadaniem nowoczesnego mobilnego laboratorium, które zaprezentowano przed Świętokrzyskim Urzędem Wojewódzkim. „Automatyczny system mobilnego monitoringu

hałasu” stworzono na bazie samochodu Ford Transit. Pojazd umożliwia przeprowadzanie pomiarów hałasu w środowisku, a odpowiednie zestawy mierników pozwalają na ocenę hałasu komunikacyjnego lub hałasu przemysłowego oraz na przeprowadzenie ogólnych badań stanu środowiska akustycznego. Wyposażeniem uzupełniającym jest m.in. 11-metrowy maszt pomiarowy służący do określania parametrów meteorologicznych panujących w czasie pomiarów oraz wykonywania badań na różnych wysokościach.

Dodatkowo w pojeździe zamontowano sprzęt komputerowy z oprogramowaniem umożliwiającym nie tylko zapis i bezpośrednią obróbkę pozyskiwanych danych pomiarowych, ale również realizację wszechstronnych analiz i opracowań, łącznie z wizualizacją w postaci map akustycznych. Dzięki wyposażeniu pojazdu w niezależne, pojemne źródła zasilania istnieje możliwość wykonywania całodobowych badań w dowolnym miejscu bez korzystania z zewnętrznych sieci elektrycznych nawet przez okres do 7 dni.

Mobilne laboratorium służyć będzie inspektorom Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach. Nowoczesny system będzie wykorzystywany przez Inspektorat zarówno w ramach działalności kontrolnej, jak i przede wszystkim badań monitoringowych stanu środowiska.

Ważne dla tłumaczy przysięgłych

W związku z powtarzającymi się sygnałami kierowanymi do Ministerstwa Sprawiedliwości o przypadkach niewywiązywania się niektórych tłumaczy przysięgłych z obowiązku wynikającego z art. 20 ustawy o zawodzie tłumacza przysięgłego, Wydział Prawny, Nadzoru i Kontroli Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego przypomina, że przepisy przedmiotowej ustawy są bezwzględnie obowiązujące.

Tylko usprawiedliwione niestawiennictwo na wezwanie wojewody nie narusza przepisów. W pozostałych przypadkach niezastosowanie się do obowiązku poddania się kontroli, zwłaszcza w zakresie prawidłowości i rzetelności prowadzenia repertorium, w ocenie Komisji Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych, rodzi odpowiedzialność zawodową wynikającą z art. 14 pkt 1 w zw. z art. 20 i art. 17 powołanej wyżej ustawy.

Przeprowadzenie skutecznej kontroli pozwala nie tylko na wyeliminowanie nieprawidłowości w prowadzeniu repertorium, czy też stwierdzenie wykonywania czynności z języka, do którego tłumacz przysięgły nie posiada uprawnień, ale również daje możliwość zweryfikowania działalności zawodowej tłumacza, który nie wykonuje swych czynności przez okres

dłuższy niż 3 lata. W tym ostatnim przypadku Minister Sprawiedliwości może wydać decyzję o zawieszeniu takiego tłumacza na okres 5 lat.

Komisja niejednokrotnie spotyka się również z przypadkami niewywiązywania się przez tłumaczy przysięgłych z obowiązku wynikającego z art. 8 ust. 2 ustawy, w zakresie zgłoszenia zmiany danych objętych wpisem na listę. Odnosi się to w szczególności do niepowiadomienia w terminie ustawowym Ministra Sprawiedliwości o zmianie danych dotyczących miejsca zamieszkania, co w konsekwencji powoduje niemożność doręczenia zawiadomienia o planowanej kontroli. Zaniechanie w tym zakresie również rodzi odpowiedzialność zawodową.

Przepisy ustawy uprawniają wojewodę do bezpośredniego kierowania do Komisji Odpowiedzialności Zawodowej wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej tłumacza przysięgłego.

Nowi obywatele

Akty nadania obywatelstwa polskiego wręczyła 34 osobom wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba. Uroczystość odbyła się w Sali Lustrzanej Wojewódzkiego

Domu Kultury w Kielcach.

- Stając się obywatelami polskimi przyjmują Państwo dziedzictwo naszego narodu z całą jego historią, przyjmujecie również do swoich serc podstawowe elementy państwowości polskiej. Życzę Wam, abyście znaleźli w Polsce życzliwość i możliwość rozwoju - mówiła wojewoda. Obywatelstwa otrzymało 21 osób z Ukrainy, 3 osoby z Gruzji, 2 osoby z Rosji, 2 osoby z Białorusi, 1 osoba z Tunezji, 1 osoba z Maroka, 1 osoba z Armenii, 1 osoba z Afganistanu, 1 osoba z Jordanii i 1 osoba narodowości palestyńskiej. W 17 przypadkach obywatelstwo zostało nadane przez Prezydenta RP, w pozostałych 17 decyzje o przyznaniu obywatelstwa polskiego podjęła wojewoda.

„Jedź ryby w Świętokrzyskiem

Kampania ma na celu podniesienie świadomości mieszkańców województwa świętokrzyskiego na temat lokalnego potencjału rybnego oraz zdrowotnych aspektów spożywania ryb. Projekt wspiera wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba.

Kampania ta wpisuje się w program „Ryby 2007-2013” realizowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W jej ramach organizowanych jest szereg akcji i imprez, podczas których poruszana będzie problematyka związana z celami kampanii. Plan przedsięwzięcia obejmuje m.in. szereg spotkań, na których wojewoda będzie zachęcała mieszkańców województwa świętokrzyskiego do wprowadzenia w codzienne menu dań z ryb, przekonując o walorach zdrowotnych diety rybnej. Zapraszamy wszelkie podmioty zainteresowane współpracą do włączenia się w kampanię.

„Zdrowa Gmina” na półmetku

Czterdzieści osiem świętokrzyskich gmin bierze udział w II edycji konkursu „Zdrowa Gmina” organizowanego przez Polską Unię Onkologii. Patronat nad przedsięwzięciem, którego zadaniem jest promocja profilaktyki nowotworowej, objęła wojewoda Bożentyna Pałka-Koruba.

Konkurs osiągnął półmetek. Od lutego samorządy starają się przekonać mieszkańców, by skorzystali z bezpłatnych badań w kierunku wykrywania raka piersi, raka szyjki macicy i raka jelita grubego finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia i Narodowy Program Zwalczenia Chorób Nowotworowych. Do tej pory w naszym regionie z mammografii skorzystało najwięcej mieszkańek gminy Czarnocin - 46,57%, zaś na cytologię najczęściej pań zgłosiło się w gminie Włoszczowa - 37,48%. Gmina Włoszczowa odnotowała także najwyższy wzrost zgłaszalności na cytologię na przestrzeni ostatnich czterech miesięcy - wynosił on 37,42%. Najwyższą średnią zgłaszalność na mammografię w tym czasie w województwie świętokrzyskim odnotowano w gminie Raków - 40,33%.

- Władze lokalne dobrze znają swoich mieszkańców i wiedzą, jakich argumentów i środków użyć, by przekonać ich do wizyty w ośrodku zdrowia. Zaskakują nas inwencją i kreatywnością w podejmowanych działaniach. Efekty tych inicjatyw widać w analizowanych przez nas statystykach. Bardzo nas cieszy to, że z każdym miesiącem możemy zauważyć coraz wyższy wzrost frekwencji w coraz większej liczbie gmin - mówi dr Janusz Meder, Prezes Polskiej Unii Onkologii. Profilaktyka chorób nowotworowych ma kluczowe znaczenie, gdyż pozwala na uratowanie życia wielu ludzi. Dlatego ważne jest uświadomienie społeczeństwu jej roli i podjęcie aktywnych działań mających na celu zwiększenie liczby osób zgłaszających się na badania przesiewowe.

Na mobilizację mieszkańców do skorzystania z bezpłatnych badań skryningowych samorządowcy mają czas tylko do 30 sierpnia 2011 r. Gminy będą miały także za zadanie przesłać autorskie opisy projektów działań promujących profilaktykę nowotworową z wykorzystaniem nagrody głównej w konkursie, tj. 100 000 zł.

W drugim etapie jury wyłoni 10 laureatów, którzy będą mieli najciekawsze opisy działań propagujące prewencję chorób nowotworowych w społecznościach lokalnych. Spośród nich zostaną wybrane trzy najlepsze gminy, które otrzymają tytuł „Zdrowej Gminy” oraz nagrody finansowe na realizację działań opisanych w projektach.

Partnerski projekt

Wojewódzka Komisja Dialogu Społecznego województwa świętokrzyskiego uczestniczy w projekcie partnerskim „Akademia rozwoju i współpracy wojewódzkich komisji dialogu społecznego” realizowanym przez Związek Pracodawców Warszawy i Mazowsza wraz z wojewodą mazowieckim. Współuczestniczą w nim również komisje z województwa mazowieckiego i kujawsko-pomorskiego.

Projekt ma na celu profesjonalizację działania WKDS poprzez przeprowadzenie licznych seminariów, konferencji, warsztatów roboczych, kursów e-learningowych i zagranicznych wizyt studyjnych. Ponadto w ramach projektu zostaną przeszkoleni promotorzy dialogu społecznego, którzy zostaną przygotowani do szkolenia uczestników dialogu w całej Polsce.

Cele szczegółowe to: stworzenie modelowej propozycji podnoszenia kompetencji członków WKDS i bazy wiedzy o regionalnym dialogu społecznym, stworzenie dobrych praktyk w obszarze współodpowiedzialności partnerów społecznych za działania WKDS i ich skuteczność, stworzenie modelowej płaszczyzny współpracy pomiędzy komisjami oraz pomiędzy komisjami a innymi podmiotami działającymi na rzecz realizowania polityk regionalnych, a także modelu rozszerzenia wachlarza działań podejmowanych przez WKDS o działania o charakterze strategicznym i antycypacyjnym. W ramach projektu zostanie również przeprowadzona kampania informacyjno - promocyjna w regionalnych mediach oraz przygotowane zostaną materiały informacyjne o działalności WKDS dla partnerów społecznych.

Inauguracja „Akademii rozwoju i współpracy wojewódzkich komisji dialogu społecznego” odbyła się na początku czerwca w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim. Natomiast w dniach 29-30 czerwca w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim zorganizowano seminarium dotyczące współpracy wojewódzkich komisji dialogu społecznego, w którym uczestniczyli przedstawiciele trzech komisji: świętokrzyskiej, mazowieckiej i kujawsko-pomorskiej. Uczestnicy seminarium wypracowali rekomendacje dotyczące współpracy pomiędzy komisjami oraz omówili korzyści z niej wynikające.

Jednym z istotnych celów realizowanego projektu jest wdrożenie wypracowanych praktyk działania w bieżącej pracy wszystkich szesnastu komisji. Różnorodne modele postępowania i doświadczenia płynące ze stosowania dobrych praktyk przez WKDS i partnerów społecznych z trzech regionów mogą zaowocować stworzeniem nowej jakości pracy i nowatorskimi rozwiązaniami w rozwoju dialogu społecznego. Projekt trwa od kwietnia 2011 r. do września 2012 r.

Załatw sprawę przez Internet

Dzięki usłudze bezpłatnego podpisu elektronicznego, czyli Profilu Zaufanego na ePUAP, można już załatwić wiele spraw administracyjnych za pośrednictwem Internetu. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji opracowało bezpłatną metodę potwierdzania tożsamości w systemach elektronicznej administracji. Wystarczy tylko założyć konto użytkownika.

Profil Zaufany ePUAP to bezpłatny podpis elektroniczny, dzięki któremu obywatel może załatwić sprawy administracyjne drogą elektroniczną, bez konieczności wychodzenia z domu. System zidentyfikuje osobę, która ten podpis wykorzystuje.

Należy najpierw założyć konto użytkownika na stronie www.epuap.gov.pl, z którego wysyłamy wniosek o potwierdzenie profilu zaufanego. Następnym krokiem jest uwierzytelnienie profilu w jednym z urzędów (czyli tylko raz trzeba będzie się udać do odpowiedniego punktu). W urzędzie przedstawiamy dokumenty potwierdzające nasze dane osobowe, a ten porównuje je z tymi, które wprowadziliśmy do systemu.

Dane osobowe można potwierdzić w punktach zlokalizowanych w urzędach wojewódzkich, oddziałach ZUS, urzędach skarbowych, konsulatach, a także w tych urzędach gmin, które zdecydowały się na ich prowadzenie. W całym kraju takich punktów jest 564.

W Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim swoje dane można potwierdzić w Biurze Obsługi Klienta w holu głównym. Udostępnione przez urząd usługi to m.in. opiniowanie wniosków jednostek samorządu o dotację do

ePUAP elektroniczna platforma
usług administracji publicznej

elektroniczna
Platforma
Usług
Administracji
Publicznej

epuap.gov.pl

zadań związanych z usuwaniem skutków klęski żywiołowej, przyjmowanie, rejestrowanie i załatwianie skarg oraz wniosków, udostępnienie informacji publicznej, wpis ośrodków adopcyjno-opiekuńczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych do prowadzonego przez wojewodę rejestru, uzyskanie patronatu lub członkostwa w Komitecie Honorowym, stwierdzenie nieważności decyzji lub postanowień dotyczących ewidencji gruntów i budynków oraz wznowienie postępowania administracyjnego w tym przedmiocie, wydawanie kopii dokumentów z archiwum zakładowego, oświadczenie wnioskodawcy o miejscach zamieszkania na terytorium RP, a także umarzenie, odraczenie lub rozkładanie na raty należności budżetowych oraz grzywny z tytułu należności mandatu karnego.

Profil Zaufany ePUAP jest bezpłatny i działa jak odręczny podpis. Właściciel loguje się, wybiera usługę, którą chce zrealizować, wypełnia wniosek, podpisuje go elektronicznie, a następnie wysyła do właściwego urzędu.

Miasteczka ruchu drogowego

Nowoczesne miasteczka ruchu drogowego powstaną w Skarżysku-Kamiennej i Jędrzejowie. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji poinformowało, że do 2012 roku utworzonych zostanie 16 takich obiektów w całej Polsce.

Budżet projektu „Budujemy miasteczka ruchu drogowego” wyniesie 10 mln zł, z czego 8,5 mln zł będzie pochodzić ze środków unijnych. Projekt realizowany jest od 3 lat w ramach rządowego programu „Razem Bezpieczniej”. MSWiA do tej pory ogłaszało konkurs dla jednostek samorządu terytorialnego na dofinansowanie projektów modernizacji miasteczek ruchu drogowego. Dofinansowanie otrzymywały jedynie 3 najlepsze projekty. Na przełomie lat 2008-2010 łącznie 9 samorządów otrzymało dofinansowanie do modernizacji miasteczek ruchu drogowego, a 18 samorządów otrzymało rowery, jako doposażenie do już działających obiektów.

W tym roku projekt „Budujemy miasteczka ruchu

drogowego” po raz pierwszy jest finansowany z pieniędzy dostępnych w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Ze środków tych powstaną 16 nowych miasteczek ruchu drogowego. MSWiA jest głównym pomysłodawcą i realizatorem ogólnopolskiego projektu. Nowe miasteczka ruchu powstaną we współpracy z urzędami wojewódzkimi i samorządami na terenie 16 województw.

W regionie świętokrzyskim miasteczka będą zlokalizowane w Skarżysku-Kamiennej i Jędrzejowie. Zostaną wybudowane z dotacji niewykorzystanej przez Kielce, MSWiA zgodziło się na budowę dwóch miasteczek, przy częściowym wsparciu samorządów. Obie budowy powinny zakończyć się w przyszłym roku.

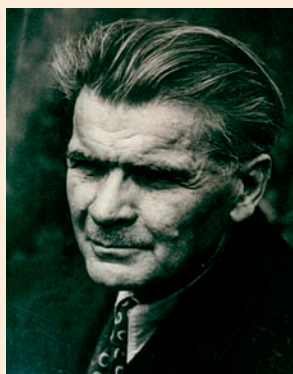
Miasteczka ruchu drogowego pozwolą na podniesienie bezpieczeństwa na polskich drogach oraz promowanie bezpiecznych zachowań wśród uczestników ruchu drogowego. Projekt skierowany jest do dzieci i młodzieży. Miasteczko uczy bezpiecznych zasad poruszania się w ruchu drogowym, kształtuje nawyki prawidłowego poruszania się na drodze. Na terenie obiektu będą przeprowadzane egzaminy na kartę rowerową i motorowerową dla młodzieży.

Projekt „Budujemy miasteczka ruchu drogowego” będzie realizowany przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, we współpracy z urzędami wojewódzkimi oraz policją, do końca 2012 roku.

Ludzie naszego regionu

Edmund Massalski

Krajoznawca, przyrodnik i regionalista, działacz społeczny i niestrudzony obrońca piękna Ziemi Świętokrzyskiej, której oddany był całym sercem, urodził się 19 listopada 1886 roku w Michałowie niedaleko Starachowic. Za udział w strajku szkolnym został wydalony z kieleckiego gimnazjum, maturę zdał w Petersburgu, a w roku 1912 uzyskał absolutorium na Uni-

wersytecie Jagiellońskim, gdzie studiował geografę i botanikę.

W tym samym roku Edmund Massalski rozpoczął w Kielcach pracę nauczyciela geografii, jako pedagog był aktywny przez wiele dziesięcioleci ucząc we wszystkich chyba kieleckich szkołach średnich, a podczas okupacji hitlerowskiej wykładał na tajnych kompletach. W 1913 r. został członkiem Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, kilkakrotnie był prezesem Oddziału Kieleckiego PTK. Po wybuchu I wojny światowej zgłosił się do Legionów, jednak ze względu na stan zdrowia został skierowany do pracy sztabowej. Podczas wojny polsko-bolszewickiej działał w Obywatelskim Komitecie Obrony Państwa.

„Znawca i zapalony miłośnik wszystkiego, co związane z Kielecczyną” - jak pisał o Edmundzie Massalskim prof. Wł. Szafer - propagował krajoznawcze walory swego regionu, jemu zawdzięczamy wytyczenie w 1926 r. pierwszego szlaku turystycznego w Górach Świętokrzyskich, na odcinku z Kielc do Nowej Słupi. Edmund Massalski prowadził badania florystyczne szaty roślinnej naszych gór, publikował wiele artykułów m.in. w „Ziemi”, „Radostowej”, „Pamiętniku Fizjograficznym”, „Gazecie Kieleckiej”, pisał turystyczne przewodniki i prace naukowe, zainicjował serię opracowań „Teki Świętokrzyska”. Z zamiłowaniem zajmował się świętokrzyskim przewodnictwem. W okresie międzywojennym pełnił wiele odpowiedzialnych funkcji w instytucjach miejskich i organizacjach społecznych, przez 15 lat był kieleckim radnym. Był miłośnikiem harcerstwa i skautingu, w 1924 r. został komendantem Kieleckiej Chórągwi Harcerzy (funkcję tę pełnił z przerwami do wybuchu wojny).

Wielką pasją Edmunda Massalskiego było muzealnictwo, w czasie okupacji czynnie włączył się do ratowania i ukrywania eksponatów Muzeum Świętokrzyskiego, a po wojnie zajął się tworzeniem kieleckiego muzeum regionalnego. W latach 1947-1961 był dyrektorem Muzeum Świętokrzyskiego. Zainicjował także działalność Kieleckiego Towarzystwa Naukowego i został jego pierwszym prezesem. W PTK zajmował się fotografią krajoznawczą, w 1955 roku założył Oddział Kielecki Polskiego Towarzystwa Fotograficznego. W latach 1952-1969 przewodniczył Komitetowi Wojewódzkiemu Ochrony Przyrody, znany był jako gorący orędownik idei utworzenia Parku Narodowego w Łysogórach.

Edmund Massalski zmarł w Kielcach 27 marca 1975 r. Dziś jego imię nosi główny szlak turystyczny Gór Świętokrzyskich prowadzący z Kuźniak do Gołoszyc.

Poznaj świętokrzyskie zakątki

Kuźniaki

Położona na trasie z Rudy Strawczyńskiej do Mniowa, w pobliżu rzeki Łososiny, wieś znana jest z cennego zabytku techniki Staropolskiego Okręgu Przemysłowego, będącego pozostałością istniejącego tu niegdyś ośrodka hutnictwa i wydobywania rud. Chodzi oczywiście o ruiny wielkiego pieca hutniczego z lat 1782-1897, jednego z 34 obiektów tego typu znajdujących się na ziemiach polskich w drugiej połowie XVIII stulecia.

Po wyczerpaniu się złóż miedzi i ołowiu, w Zagłębiu Staropolskim rozwijało się głównie przetwórstwo żelaza. Wiek XVIII przyniósł zmianę w sposobie pozyskiwania surówki. Wytop żelaza oparto wtedy na procesie wielkopieczowym, a taka technologia znacznie przewyższała znaną dotąd metodę produkcji. Stosowany wtedy piec, pracujący na węglu drzewnym był w stanie wyprodukować rocznie 200-300 ton surówki.

Na początku zakład w Kuźniakach należał do rodziny Radońskich, z biegiem lat jego właściciele się zmieniali, kilkakrotnie go modernizowano - ostatnią rozbudowę przeprowadzono w 1890 r. W czasach Księstwa Warszawskiego powstała przy nim kuźnia wodna, w 1844 roku czynne były tam również trzy fryszerki. W latach 1860-1870 zbudowano praktycznie nowy wielki piec, który pracował do roku 1897. W swych ostatnich latach, gdy zakład był własnością spółki Kamiński-Grosman, otrzymał on wdzięczne imię „Jadwiga”.

Wielkopieczowy zakład hutniczy w Kuźniakach, zajmujący obszar blisko 3 ha, zamknięto z powodu wyczerpania się złoża rudy. W okresie świetności przetwarzał on rocznie około 1.000 ton surówki, wytwarzano z niej głównie balustrady, kraty, krzyże, blachy i rury. Przy jego obsłudze zatrudnionych było blisko 40 osób. Rudę dostarczano wozami z Glinianego Lasu i Stąporkowa. W 1901 r. obiekt został częściowo rozebrany, później w jego dawnych pomieszczeniach urządzono młyn wodny. Piec zbudowany jest kamienia łamanego, wymiary jego w przekroju kwadratowym wynoszą 8x8 metrów. Obecnie szyb z boku stożka jest uszkodzony na wysokości pięciu metrów.

Kuźniaki są punktem początkowym niebieskiego szlaku turystycznego prowadzącego do miejscowości Pogorzałe oraz czerwonego szlaku turystycznego im. Edmunda Massalskiego, prowadzącego do Gołoszyc - głównego szlaku turystycznego Gór Świętokrzyskich. Przez wieś przechodzi także zielona ścieżka rowerowa do Strawczyzna.

Warto posłuchać Parov Stelar „Coco”

W tym miesiącu nie przedstawię Wam sylwetki artysty, którego płytę pragnę polecić, gdyż informacje zamieszczone na jego temat w Internecie są bardzo skąpe. Sama zresztą zetknęłam się z jego muzyką dopiero kilka dni temu i to zupełnie przez przypadek. To jednak nie

zmienia faktu, że warto było się spotkać.

Parov Stelar, a właściwie Marcus Furereder, bo o nim mowa, jest austriackim DJ i producentem muzyki nu-jazz, downtempo, electronic oraz lounge, który w 2005 roku zadebiutował solowym albumem *Rough Cuts*. Od tego czasu - sam oraz z zespołem Parov Stelar & Band - wydał kilka singli, kilkanaście tzw. EP-ek oraz sześć płyt, a wśród nich tę, która tak przypadła mi do gustu.

Coco z 2009 roku zawiera 26 utworów umieszczonych na dwóch krążkach i - z góry zaznaczam - nie powstała ona z myślą o słuchaczach, którym zależy na długich, głębokich i pełnych przemyśleń tekstach. Im proponuję raczej recenzowaną przeze mnie w zeszłym miesiącu *Grandę Moniki Brodki*. Płyta Parov Stelar to muzyka, muzyka i jeszcze raz muzyka - tylko gdzieś tam okraszona słowami. Tematem przewodnim jest oczywiście miłość, lecz - z nielicznymi wyjątkami (mam tu na myśli, przede wszystkim, utwory *Hurt* i *Coco*) - w wersji lek-

kiej, łatwej i przyjemnej.

Cóż, panu Furerederowi z pewnością nie chodziło o to, aby poruszyć nasze umysły - on chce poderwać nas do tańca i osiąga ten cel w stu procentach. Już po paru pierwszych taktach *The Mojo Radio Gang* czy *Ragtime Cat stopy same*, bez naszej wiedzy, zaczynają podrygiwać. Po kolejnych - zaczynamy nabierać ochoty na szaloną zabawę i do niej krążek *Coco* nadaje się idealnie, choć przyjemnie będzie go posłuchać również przygotowując się do wyjścia do pracy (większość piosenek dodaje energii niemal tak skutecznie, jak poranna kawa), podczas jazdy samochodem (na ten czas polecałabym raczej spokojniejsze kawałki) oraz podczas sobotnich porządków.

Ta płyta ma w sobie coś, co sprawia, że chcemy do niej wracać - być może jest to umiejętne połączenie motywów jazzowych i swingowych, popularnych w latach 20-tych i 30-tych XX wieku, z electro i breakbeatem, a może wpadające w ucho melodie, które następnie sami nucimy pod nosem. Sama nie wiem, lecz jedno jest pewne - to właśnie ona będzie mi towarzyszyć podczas zbliżających się wakacji. Jeżeli się nie „przeje”, z chęcią poszukam jeszcze innych nagrań Parov Stelar & Band.

Beata Oczkiewicz
Wicewojewoda Świętokrzyski

„Kochaj życie” - wystawa

Kobieta i mężczyzna przedstawieni na fotografiach są osobami przypadkowymi, które zgodziły się zaprezentować swoje ciało. To najbardziej uniwersalny sposób, żeby zaprezentować, jak ekspansywny jest rak - może dotknąć każdego, niezależnie od płci czy wieku. Decydując się na taką symbolikę, autorzy ekspozycji zwracają szczególną uwagę na profilaktykę - tylko regularne badania dają olbrzymią szansę na wyleczenie choroby nowotworowej w

stu procentach.

Fotografowane osoby zakrywają na zdjęciach miejsca, które narażone na chorobę są przedmiotem kampanii. Pokazują jednocześnie, że ludzkie ciało jest zbyt piękne, by je zakrywać czy wręcz tracić. Artyści zachęcają w ten sposób wszystkich do pokochania swojego ciała, do częstego i regularnego badania się, by potem, kiedy zwykle jest już za późno, zaniechanie kończy się mastektomią, wycięciem narządów płciowych czy śmiercią. Artyści celowo pokazali zdrowe ciała, a nie takie po zabiegach chirurgicznych - to oczywista sugestia, że warto, przez profilaktykę, zatrzymać swoje ciało w naturalnym kształcie, a nie narażać je na niebezpieczne powikłania.

Ekspozycja to cztery fotografie, które połączone z czterema symbolicznymi strofami tworzą magiczne zaklęcie motywujące ludzi do profilaktyki i walki z chorobą. Wystawę można oglądać do końca lipca przed kieleckim Antykwariatem Naukowym im. Andrzeja Metzgera.

Autorzy wystawy:
Mateusz Wolski i Bartosz Śmietkański

Co, gdzie, kiedy?

Co? Gdzie? Kiedy?

XVIII Ogólnopolski Harcerski Festiwal Kultury Młodzieży Szkolnej

11–24 lipca

Miejsce: m.in. Park Miejski, Plac Artystów

Informacje: www.festiwal-kielce.zhp.pl

Kolejny, trzydziesty ósmy raz, Kielce gościć będą uczestników i młodych artystów związanych z harcerstwem. W festiwalu wezmą udział zespoły taneczne, muzyczne, teatralne, folklorystyczne i soliści z Polski i zagranicy. Podsumowaniem pierwszego tygodnia festiwalu będzie koncert „Gospodarze - Gościom” (16 lipca), zaś finałowe zmagania o Złotą Jodłę zakończy tegoroczny festiwal.

Bass Day Poland 2011

22 lipca, piątek godz. 19

Miejsce: kino letnie w Sielpi

Informacje: www.konskiewarsztaty.pl

Koncert w ramach Koneckich Warsztatów Muzycznych. W Amfiteatrze Kino Letnie zaprezentują się gwiazdy gitary basowej - goście Bass Day Poland 2011: Michał Grott, Jay Tee Tetris, Bartek Wojciechowski, Wojtek Pilichowski. Wstęp wolny.

Otwarcie labiryntu z kukurydzy w Kurozwałkach

23 lipca, sobota

Miejsce: Pałac w Kurozwałkach, ul. Zamkowa 3

Informacje: 15 866 72 71

W tym roku projekt labiryntu nawiązuje do postaci Św. Jakuba. Nowością jest małe pole kukurydzy zasiane pięcioma jej odmianami. Niedaleko Kurozwałk, ok. 3 km w Kotszowie jest kościół pod wezwaniem Św. Jakuba. Znajduje się on na odnowionej trasie Małopolskiej Drogi św. Jakuba z Sandomierza do Krakowa, która to jest odzwierciedleniem dawnej średniowiecznej drogi do Santiago de Compostela i związana jest z pielgrzymowaniem do grobu św. Jakuba.

Kingonalia 2011

24 lipca, niedziela

Miejsce: Nowy Korczyn

Informacje: www.nowykorczyn.pl

Kingonalia odbywają się cyklicznie od 13 lat. W tym roku szczególną uwagę organizatorzy zwrócili na rys historyczny, nawiązujący do czasów pary królewskiej, św. Kingi i Bolesława Wstydlwego, którzy władali Nowym Miastem Korczynem w czasach jego największej świetności. Impreza to doskonała lekcja historii i przypomnienie bogatej przeszłości miejscowości oraz promocja gminy w 753. rocznicę lokacji Nowego Miasta Korczyna. Na uczestników czeka wiele atrakcji, między innymi zabawy, konkursy z nagrodami oraz pokazy artystyczne i ratownicze.

Przepisy kulinarne

Ryba bogoryjska w kapuście

Składniki:

1 kg mrożonej ryby (filet), 1 główka włoskiej kapusty, 3 duże gotowane marchewki, 1 puszka kukurydzy, majonez kielecki, przyprawa do ryb, pieprz ziółowy, sól, olej lub oliwa z oliwek.

Sposób przyrządzenia:

Rybę rozmrażamy, odciskamy nadmiar wody. Następnie kroimy w paski i posypujemy przyprawą do ryb. Na patelni rozgrzewamy oliwę i lekko obsmażamy rybę ze wszystkich stron. Przekładamy upieczone kawałki na talerz. Kapustę włoską nacinamy jak na gołąbki i obgotowujemy główkę w całości. Z przestygniętej kapusty odcinamy liście i ścinamy nerwy liściowe. Upieczone kawałki ryby przekładamy na liście kapusty i zwijamy je w roladki. Ugotowaną wcześniej marchew ścieramy na tarce o dużych oczkach i posypujemy nią roladki ułożone na talerzu. Następnie polewamy 2 łyżkami majonezu (wg smaku), całość posypujemy pieprzem ziółowym, a na wierzch kładziemy odcedzoną kukurydzę.

Przepis przygotowany przez Ewę Kochanowską z Gór Moszyńskich w gm. Bogoria.

Kapuściane żeberka

Składniki:

40 dag żeberka wieprzowych, 1 lub 2 mniejsze główki ukiszzonej kapusty, około 10 dag tłuszczu, 3 łyżki mąki, koncentrat pomidorowy (najlepiej swój-ski), 3 średnie cebule, sól, pieprz, papryka, może być koperek lub suszone zmielone grzyby.

Sposób przyrządzenia:

Żeberka pokroić równolegle do kostek na 8 kawałków, nie usuwając z nich kości. Główki kapusty obgotować, oddzielić ostrożnie nożem liście. Można w czasie gotowania tej główki wrzucić suszonego grzybka, liście laurowe i ziele angielskie. Żeberka osolić, oprószyć pieprzem, zrumienić na silnie rozgrzanym tłuszczu. Na pozostałym na patelni tłuszczu usmażyć na jasno złoty kolor cebulę, obraną i pokrojoną w krążki. Każdy kawałek żeberka polać przecierem pomidorowym, nałożyć usmażoną cebulkę, zawinąć ciasno w dwa liście kapusty (tak jak gołąbki). Ułożyć w rondlu, podać wywarem z obgotowanych liści lub wodą (tak, by nie były bardzo kwaśne). Gdy żeberka będą miękkie, podprawić białą zasmażką zrobioną z tłuszczu i mąki oraz solą, pieprzem i suszonymi zmielonymi grzybkami (lub papryką). Żeberka w kapuście ułożyć na okrągłym głębokim półmisku, polać sosem i podawać z ziemniakami - najlepiej ugotowanymi w mundurkach, obranymi tuż przed podaniem na stół. Jeżeli nie mamy ukiszzonej główki kapusty, można świeżą kapustę obgotować, gdy gotujemy kiszoną kapustę.

Przepis przygotowany przez Janinę Kolek z Sorbina w gm. Bliżyn.

„Kaszoki” - kotlety z grzybów

Składniki:

30 dag kaszy jaglanej, 3 jajka surowe, 10-20 dag grzybów suszonych, 2 cebule, sól i pieprz do smaku, olej rzepakowy.

Sposób przyrządzenia:

Kaszę ugotować, połowę przepuścić przez maszynkę. Dodać 2 cebule posmażone na oleju, posiekane grzyby, 3 jajka surowe, sól i pieprz do smaku. Wyrobić masę (jeśli konsystencja masy jest zbyt rzadka, można dodać bułki tartę). Formować nieduże okrągłe kotlety, otaczać w tartej bułce, smażyć na żółto-brązowy kolor. Podawać z surówką z kapusty kiszzonej i sosem grzybowym zrobionym na wywarze z grzybów. Kotlety można robić również z kaszy jęczmiennej lub gryczanej.

Przepis przygotowany przez Wiesławę Adamczyk z Koła Gospodyń Wiejskich w Ratajach